

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) laivanrakennusteollisuudelle myönnettävää tukea koskevista uusista säännöistä”

(98/C 129/05)

Euroopan unionin neuvosto päätti 20. lokakuuta 1997 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut teollisuus-, kauppa-, käsiteollisuus- ja palvelujaosto antoi lausuntonsa 6. helmikuuta 1998. Esittelijä oli John Simpson.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 25.–26. helmikuuta 1998 pitämässään 352. täysistunnossa (helmikuun 25. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 110 ääntä puolesta ja kolme vastaan seitsemän pidättyessä äänestämästä.

Uusia tukijärjestelyä koskevia ehdotuksia on tarkasteltava osana laajaa laivanrakennuspolitiikkaa ja erityisesti samanaikaisesti annetun, alan kilpailukykyä parantamaan pyrkiviä uusia suuntauksia esittelevän komission tiedonannon⁽¹⁾ rinnalla (asetusehdotuksen luku ”Perus-telut”, kohta 1.5). Tästä syystä komitea viittaa lausuntoon, jonka se antoi edellä mainitusta tiedonannosta.

Muistutettakoon, että lausunnon tärkeimmät päätelmät olivat seuraavat.

- TSK on aikaisemmassa lausunnossaan⁽²⁾ hyväksynyt tavoitteet, joista sovittiin ehdotuksessa laivanrakennusta koskevaan OECD-sopimukseksi. On valitettavaa, ettei Yhdysvallat ole ratifioinut kyseistä sopimusta. Komitea toivoisi yhä, että ko. OECD-sopimus ratifioitaisiin. Tätä odotellessa komitea hyväksyy periaatteessa komission ehdotuksen uudeksi asetukseksi, koska asetuksen tavoitteena on vahvistaa EU:n laivanrakennusteollisuutta ja edistää sen kilpailukykyä.
- TSK antaa tunnustusta komission pyrkimyksille luoda johdonmukainen ja molemminpuolisesti vahvistava merenkulkupolitiikan yhdistelmä, johon sisältyvät niin tutkimuksen ja innovaation edistäminen, teollisuusyhteistyön tukeminen kuin viimeisempänä toime-na myös lyhyen matkan merikuljetusten kehityksen tukeminen osana laajempien, yhteisön tavarankuljetuksiin liittyvien ongelmien ratkaisua ja laajemmassa yhteydessä.
- Viimeaikaiset tapahtumat Kauko-Idän finanssimarkkinoilla ja valuuttakursseissa ovat luoneet epävarman toimintaympäristön useille teollisuudenaloille laivanrakennus mukaan lukien. Komission on komitean mielestä syytä tarkkailla tapahtumia ja tarpeen vaatiessa ryhtyä asianmukaisiin toimiin, mikäli näyttää siltä, että laivanrakennusteollisuus joutuu kärsimään.
- Asetuksen keskeisenä kohtana on toimintatuen poistaminen ja sen korvaaminen paremmin valikoiduilla

toimilla. TSK ei kuitenkaan halua tukea toimintatuen poistamista, mikäli mahdollisuuksia kilpailumenes-tykseen pidetään liian heikkoina eikä vaihtoehtoisilla toimenpiteillä saavuteta vastaavaa vaikutusta.

- Komitea ehdottaa, että ennen kuin päätetään toimintatuen poistamisen lopullisesta päivämäärästä, selvitetäisiin vertailevan tutkimuksen keinoin tärkeimpien valmistajien suhteellista kilpailuasemaa.
- Komitea pitää tervetulleena lupausta siitä, että vuoden 1999 lopulla (vuotta ennen tuen lakkauttamisen päivämäärää) komissio tarkastelee markkinatilannetta ja, mikäli kilpailua estäviä käytäntöjä havaitaan, harkitsee asian vaatimia toimenpiteitä.
- Vaikeuksia saattaa syntyä, ellei uuden asetuksen sovellusala laajenneta kattamaan myös laivojen korjaustoiminnan keskeisiä osia. Komitea on tyytyväinen siihen, että laivanrakennus-, muuntamis- ja korjaus-toimintaa käsitellään asetusehdotuksessa entistä johdonmukaisemmin.
- Komitea tukee vientiluoottoja, sopimuskohtaista tukea, sulkemistukea, rakenneuudistustukea ja investointitukea koskevia ehdotuksia. Komitea olisi kuitenkin huolissaan, jos muutosten seurauksena olisi laivanrakennukseen käytettävien julkisten menojen kasvaminen. Suunnan tulisi olla päinvastainen: tukien vähentäminen ja poistaminen.
- Komission tulee tarkkailla uusien järjestelyiden vaikutusta ja erityisesti käytettävissä olevien eri tukimuotojen vaikutuksia.
- Komission tulisi välttää sellaisia toimenpiteitä, jotka voivat johtaa kansainväliseen ”tukikilpailuun”. Sen tulisi jatkaa pyrkimyksiään kontrolloida ja lopulta poistaa asteittain laivanrakennustuet yleisen sopimuksen avulla OECD-sopimuksen perusajatusten mukaisesti. Tämä tulisi ottaa periaatteeksi, jotta vältetään alusten rakentaminen, kun siihen ei ole

⁽¹⁾ KOM(97) 470 lopull.

⁽²⁾ EYVL C 30, 30.1.1997.

taloudellisia perusteita. Tällainen tuotanto voi johtaa laivanrakennustoiminnan epäreiluun vääristymiseen

ja vahingoittaa vakavasti laivanrakennusteollisuuden taloudellista tilaa.

Bryssel, 25. helmikuuta 1998.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto tietoyhteiskunnan sosiaalisista ja työmarkkinanäkökohdista ”Ihmisläheisyys etusijalle – seuraavat vaiheet”

(98/C 129/06)

Komissio päätti 29. heinäkuuta 1997 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta tiedonannosta.

Asian valmistelusta vastannut sosiaali-, perhe-, koulutus- ja kulttuuriasiain jaosto antoi lausuntonsa 12. helmikuuta 1998. Esittelijä oli Giampaolo Pellarini.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 26. helmikuuta 1998 pitämässään 352. täysistunnossa seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 97 ääntä puolesta ja 9 vastaan.

1. Johdanto

1.1. Komissio on julkaisut tietoyhteiskunnan vaikutusten ja siihen liittyvien ongelmien seurannan, arvioinnin ja ohjailun jatkoksi uuden asiakirjan, joka käsittelee pääasiassa tietoyhteiskunnan sosiaalista ulottuvuutta ja vaikutuksia työmarkkinoihin.

1.2. Lähtökohtina ovat olleet vuonna 1994 laadittu toimintasuunnitelma ”Kohti eurooppalaista tietoyhteiskuntaa” ja vuonna 1996 aiheesta ”Elämä ja työ tietoyhteiskunnassa – Ihmisläheisyys etusijalle” julkaistu vihreä kirja.

Tiedonannolla on edellä mainituissa perusasiakirjoissa hahmoteltujen suuntaviivojen mukaisesti seuraavat tavoitteet:

- lisätä tietoisuutta tietoyhteiskunnan sosiaalisista vaikutuksista,
- sisällyttää tietoyhteiskunnan ulottuvuus sosiaalipoliittikkaan ja sosiaalialan toimintaan,
- yksilöidä erityistoimet, joilla pyritään hyödyntämään tietoyhteiskunnan mahdollisuuksia mahdollisimman tehokkaasti työllisyyden edistämiseksi ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi.

1.3. Ensimmäisessä osassa komissio korostaa tarvetta helpottaa kansalaisten osallistumista tietoyhteiskuntaan, koska tietoyhteiskunnan on ”perustuttava kaikkien kansalaisten yhtäläisten mahdollisuuksien, osallistumisen ja integroinnin periaatteisiin”.

Perusrakenteiden ja palvelujen ”olisi oltava saatavilla kohtuulliseen hintaan”. Käsitteitä ”kokonaisvaltainen palvelu” ja ”saatavuus” pohditaan yksityiskohtaisesti dynaamisina käsitteinä. Ohjelmistojen ja laitteistojen tulee olla entistä käyttäjäystävällisempiä. Lisäksi uuden tekniikan tarjoamista mahdollisuuksista on tiedotettava yhteiskunnan passiivisille ja vähän tietoa saaneille ryhmille niin, että ne saadaan mukaan jatkuvaan oppimiseen.

1.4. Tietoyhteiskunnan apuvälineiden soveltaminen julkisiin palveluihin voi tukea ja kehittää demokratiaa sekä edistää kansalaisten osallistumista ja hallinnon avoimuutta. Tässä yhteydessä komissio mainitsee valmistelewansa vihreää kirjaa julkista sektoria koskevan tiedon saannista ja hyödyntämisestä.

1.5. Huomattavia tuloksia voidaan saavuttaa myös puhtaasti sosiaalisella tasolla: voidaan esim. parantaa vammaisten tasavertaisia mahdollisuuksia, elämänlaadua ja työmahdollisuuksia.